

SOVJET-ESTLAND

Organ för Estniska Kommunistiska (b) Partiets Läänemaa länskommitté.

Nr. 1. — 1. årgång.

Torsdag den 17. oktober 1940.

Pris 5 sent.

Internationalen.

Av Eugène Pottier.

Upp trålar uti alla stater
som hungern bojar lagt uppå!
Det dånar uti rättens krater,
snart skall utbrottets timma slå.
Störta skall det gamla snart i gruset,
slav stig upp för att slå dig fri!
Från mörkret stiga vi mot ljuset,
från intet allt vi vilja bli.

Upp till kamp emot kvalen.
Sista striden det är,
ty Internationalen
åt alla lycka bär.

I höjden räddar'n vi ej hälsa,
ej gudar, furstar stå oss bi.
Nej, själva vilja vi oss frälsa
och samfädd skall vår räddning bli.
För att kräva ut det stulna, bröder,
och för att slita andens band,
vi smida medan järnet glöder
med senig arm och kraftig hand!

Upp till kamp emot kvalen! etc.

Arbetare i stad, på landet,
en gång skall jorden bli vår!
När fast vi knyta brodersbandet,
da lättingen ej råda får.
Många rovdjur på vårt blod sig mätta
men när vi nu till vart försvar
en dag en gräns för dessa sätta,
skall solen stråla lika klar.

Upp till kamp emot kvalen.
Sista striden det är,
ty Internationalen
åt alla lycka bär.

Estlandsvenskarna gå en ny och lyckligare framtid tillmötes.

Medan i de kapitalistiska rikens imperialistiska krigstumult hundratusenden av människoliv förstöras, medan människorna i de väst-europeiska länderna svälta, medan matvarorna även i de förut allrärkaste länder äro ransonerade, kunna Sovjet-Unionens folk leva i den allradjupaste lugn och fortsätta sitt stora socialistiska uppbyggnadsarbete.

Även Estland lyckades rädda sig undan det imperialistiska kriget och dess inflytanden tack vare Sovjet-Unionens kloka fredspolitik och Röda Arméens styrka.

Estland-svenskarnas öde har varit tätt förbundet med de andra Estlandbornas öde. Genom sitt geografiska läge vid den karga havskusten och på ofructbara öar har estlandsvenskarna ofta fått genomleva ännu större ekonomiska svårigheter än deras grannar på

fastlandet. Estlandsvenskarna fingo undergå den kapitalistiska regimens tryck, bönderna satte sig i skuld hos banker och grosshandlare och därför fingo estlandsvenskarna lida nöd och elände.

Den kulturella utvecklingen av estlandsvenskarna förhindrades å ena sidan av det svåra ekonomiska läget, men å andra sidan även av det borgerliga Estlands chauvinistiska kulturpolitik. Man ville hålla estlandsvenskarna i andlig mörker.

21. juni uppstånd befriade tillsammans med hela Estlands befolkning även estlandsvenskarna från den borgerliga regimens ok och från den kapitalistiska exploation. Redan ha många estlandsvenskarna fått jord och börja ett nytt liv. Sovjet-regeringen skall taga avgörande steg till förbättring av de sanitära förhållanden bland estlandsvenskarna.

Estlands kommunistiska (bolschevistiska) Partiets Centralkommittéens och Estniska Fackföreningarnas Centralorganisationens

upprop.

Estlands Kommunistiska (bolschevistiska) Partiets Centralkommitté och Estniska Fackföreningarnas Centralorganisation godkänna och understödja allsidigt arbetarnas i de kamrat M. J. Kalinin-namniga Järnvägar- och Huvudverkstäderna, i den nationaliserade Baltiska Bomullfabriken och i andra företag initiativ att börja en socialistisk arbetstävlan till den Stora Oktoberrevolutionens 23-årsdagens ära.

Tillsammans med hela Sovjet-Unionens arbetande folk firar Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens arbetande folk fritt den Stora Oktoberrevolutionens 23-årsdag.

Under ledning av det kommunistiska, bolschevistiska partiet har den Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens arbetande folk börjat uppbygga ett nytt, fritt och glatt liv, utrotande kapitalister och patroner.

Med anledning av den stundande stora revolutionistiska helgen kalla Estlands Kommunistiska (bolschevistiska) Partiets Centralkommitté och Estniska Fackföreningarnas Centralorganisationen hela det arbetande folk att följa de förebildiga arbetarnas exempel och taga del i den socialistiska tävlan. De uppfordra det arbetande folk att arbeta socialistiskt, att fylla med ära sina arbetsprogram, höja arbetsproduktiviteten, utveckla vår socialistiska industri, höja vår socialistiska kultur, för att i raskt tempo hinna fatta den stora Sovjet-Unionens andra fria folk och uppbygga det socialistiska samhället.

På kulturarbetets område måste estlandsvenskarna snart börja en ivrig självverksamhet. Utkommandet av tidningen "Sovjet-Estland" bör skapa gynnsamma villkoren därtill. Lokala myndigheterna — kommunalstyrelser gemensamt med Lantarbetareförbundets och Kommunistiska Partiets representanter — bör sätta i gång utarbetandet av planer, hur på bästa sätt uppliva estlandsvenskarnas kulturella verksamhet. Lääne Länstyrelse och Folkskommisariatets för Bildning Politiska Bildningsverksamhetens avdelning bör allsidigt, även genom direkt materijellt understöd, hjälpa till att ett till formen nationellt, men till innehållet socialistiskt kulturarbete får uppblomma bland estlandsvenskarna.

Neeme Ruus.

E. K. (b) P. Cent. kom. sekreterare.

Till den stora socialistiska Oktoberrevolutionens 23-årsdag måste vår industri vinna nya seger på produktionsområdet. I den socialistiska tävlan måste det framträda många framstående människor — arbetskämpar, stahhanover.

Sedan sovjetmaktens vidmakthållande i Estland har det estniska arbetsfolk nått betydande seger i uppbyggandet av den Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens nationalekonomi. Dessa seger kan ännu avsevärt ökas, när den Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens arbetande folk slutar sig ännu fastare till det Kommunistiska Partiet och under dess ledning arbetar ännu endrättigare för fosterlandets väl, förstärkar arbetsdisciplinen, utvecklar och organiserar den socialistiska arbetstävlan och den stahhanovska rörelsen.

Estlands Kommunistiska (bolschevistiska) Partiets Centralkommitté och Estniska Fackföreningarnas Centralorganisation äro övertygade om, att den av de förebildiga arbetarna började stora socialistiska tävlan understöddas av hela den Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens arbetsfolk och att den tävlan medförer stora erövningar till nationalekonomins utveckling och till bättring av arbetsfolkets materiella och kulturella läge.

Under Lenin-Stalins flagga framåt, mot nya seger!

EK(b)P Centralkommitténs
sekreterare: K. SÄRE.
EFC ordförande: H. ARBON.

Genomförandet av agrar-reformen i Läänemaa.

Haapsalu, 15. 10. I Läänemaa har den provisoriska jordutdelningen avslutats. En del av önskningsgar ha icke kunnat uppfyllas medan det i andra socknar har varit överskott av jord.

Överhuvudtaget har i Läänemaa 1764 gårdar planerats. Nya gårdar önskades av 1522. 1276 småbönder hava fått tillägg.

För jordbristens skull förblev 135 personer utan gård, fast i andra socknar finns det 235 övertaliga gårdar.

Prenumerera på

Sovjet-Estland!

"Sovjet-Estland" — ny tidning för arbetande svensktalande folket.

Den 21. juni i år var det estländska proletariats stora frihetsdag. Då grydde socialismens första solstrålar över vårt land. Steg efter steg har arbetarklassen kämpat sig fram för att vinna kapitalismens våld. Nu är makten i det arbetande folkets fasta händer. Rättvisa, likhet, socialism är paroler för våra klassmedvetna arbetare och jordbrukare. Sovjet-Estland har nya, obegränsade och vida utvecklingsmöjligheter. De murar som inskränkte minoriteterna har fallit i vårt land. Alla äro nu ett folk och alla minoriteter får leva sitt liv inom vårt stora hemlandets gränser. Samarbete med andra folk i vårt hemland har möjliggjorts för våra minoriteter. Vår arbetande folkets regering och vår ledare Estniska Kommunistiska Partiet har visat sin vilja mot den arbetande svensktalande befolkningens strävanden och önsningar, och ämnar vidare sörja för det svensktalande kustfolkets välbefinnande. Ett steg åt det hållet har gjorts genom att ge dem sin egen svenskspråkiga tidning. Tidningen utgivas, en gång i veckan under namnet "Sovjet-Estland".

"Sovjet-Estland" vill vara ledare och vägvisare till de rätta socialistiska-kommunistiska grundtankar. Under den av Lenin-Stalin uppsatta grundtanken börja vi vårt arbete, försöker vi vara värdiga arbetare vid socialismens uppbyggande. Alla de som vilja arbeta för vårt lands välgång måtte samla sig omkring "Sovjet-Estland" och hjälpa till med medarbete och utspridandet av den i sin omgivning. Vi äro färdiga för vår stora uppgift.

Redaktionen.

Kommunistiska ungdomen i Nargö.

Bland arbetare-ungdomen är intresset mot EKNÜ Birkas-avdelningen stort. Till kommittén hör: Napritson, Meeta; Lemberg, Oskar; Mäe, Erna; Raag, Arnold. Birkas-avdelningens kommitté har mottagit nya kandidater som skall mottagas av Läänemaas länskommitté.

Under en kort tid har kom. ungdomarna anordnat en sällskapsafton och referat-aftnar i Birkas folkskolans lokaler. Den sista referat-aftonen hölls den 2. oktober med anledning av Lenins tal: Lenins liv och arbete och hans tal, vilket han höll för 20 år sedan.

I närmaste framtiden börjar man en kurs i ryska under ledning av

rektor Gjårdmann. Deltagareantalet blir stort och vid behov anordnas två grupper.

Dessutom ämnar Nargös kom. ungdom anordna en större fest.

Till Nargö en UMU-avdelning.

Nargö socken hade hittills två UMU-avdelningar, en i Sutlepp och en i Nargö. Nyligen höllo de båda avdelningarnas styrelsen ett gemensamt sammanträde, där beslutet fattades att förena båda avdelningar till en gemensam, livskraftig avdelning. Beslutet är redan genomfört och den nya avdelningen har fått en ny styrelse: Ordförande är Arnet Laanes, medlemmar Robert Roogla, Herbert Vahesaar, Sigrd Kaustel och Magda Pross. Kulturarbetet i Passlep har ålagts ett distriktskommitté.

Avdelningen har i Sutlepps skolklass gemensamt med kommunistiska ung-

Hur försiggår jordutdelningen i Nargö.

I Läänemaa försiggår genomförandet av agrarreformen i raskt tempo. Arbetet är så brådskande och intensivt att kommittén inte ens på vilodagarna får unna sig en paus, utan arbetet försiggår från morgon till sena kvällen. När vi uppsökte Nargö sockenstuga på vilodagen den 13. oktober, var huset proppfullt med folk som önskade jord, emedan sockenkommittén avhandlade jordutdelningsproblem. Då rummen bliva tränga och värdet är vackert, fortsätts arbetet i det fria.

Vid kommitténs bord är arbetet intensivt, och innan vi hinna fram har UMU Läänemaa organisatör kamrat O. Lehtmetts råkat i ett livligt samtal med två blivande jordbrukare August Niit och Axel Vestersten. August Niit vilken hittills har arbetat som bonddräng, mjölnardräng och maskinist frågar kamrat O. Lehtmetts om det finns utsikter att få en liten understöd i form av lån. När han hör att det finns goda utsikter därtill, är A. Niit mycket glad och säger: "Då är ju allting bra, om man får lån för att börja bygga. Arbetet och arbetsbördan är jag inte rädd för." A. Niit får en 12-hektars gård från Nargö församlingens land. "Hur är ni nöjda med gården?" "Jag är mycket nöjd", säger han. "Hela tiden har jag arbetat för andra, nu äntligen får vi arbeta för oss själva."

Från samma församlingens land får Axel Vestersten en ungefär lika stor gård. A. Vestersten har hittills släpat fram sitt liv på sin faders gård i Kudani by. Gården är dock liten, fadern själv en duktig arbetskarl med många barn, därför blev det

icke något riktigt liv där. Själva kunde han icke köpa sig en gård och som familjefar hade han svårt att få plats som dräng. Dock nu får han en gård där han ämnar börja arbeta av alla krafter. Detta bekräftar senare av kommittéledamoten Axel Baarmann, vilken säger att Vestersten är en duktig arbetsmänniska. A. Vestersten vill fråga oss något. Han vill nämligen bli medarbetare av "Sovjet-Estland". När han har fått några instruktioner lovar han bli en ivrig medarbetare. Nargöborna äro mycket intresserade i "Sovjet-Estland" och väntar på EKP Läänemaa länskommitténs svenskspråkiga organ, där de kunna läsa om sina bekymmer och glädjen. Sockenkommitténs ledamöter A. Laanes, A. Baarmann, A. Vaikre och lantmätare J. Danilov äro ivrigt sysselsatta, de måste svara på otaliga frågor. När han får litet andrum berättar kamrat A. Laanes, att det i dag skulle bestämmas varifrån och hur mycket jord någon får, och hur mycket någon måste avstå från. Därför äro såväl de som får jord som de, som får giva bort det, kallade till sockenstugan. Sockenkommitténs beslut tillkännagivas alla. Mot detta beslut får man protestera, och sedan avgiver länskommittén det definitiva beslutet. Naturligtvis får man sedan klaga vidare till centralkommittén.

"Kan ni tillfredsställa alla?" "Vi kan tillfredsställa nästan alla verkliga önsningar", berättar kamrat A. Laanes. Av den delen som vi redan har genomarbetat — det är ungefär halva socken — får vi 43 nya gårdar, och tillägg till 25."

Vidare pratade vi med Johannes Kleanberg som var arrendator på Nargö församlingens gård och som nu får sin egen gård därifrån. Johannes Kleanberg säger: "Den eviga flyttningen och vandrigen som arrendator var tämligen tröttsam. Dessutom är det inte alltid lätt att vara gårdsägaren till lags. Sådant var det även på det här stället, med en massa patroner. Hur kan man vara hela församlingen till lags! Om jag nu får fem hektar till min egen, så är detta mycket bättre än att vara arrendator."

Stämningbilder från Läänemaas kustbyar i Rikull.

Det är havets kraftfulla sång, de anstormande vågornas ilska spel som tvingar Rikullborna att ålska sitt hem. Man kan icke ålska denna ofruktbara, steniga jord vilken under århundraden har druckit förfädernas svett. Hundrade ungdomar lämna fosterlandet för att söka sin lycka i fjärran.

Gamla föräldrar ledsaga varje år sin andra, tredje och fjärde, ja ibland även sin femte eller sjätte son, icke vetande, om han någonsin återvänder som Per Gynt eller ej.

Detta är stämningen som rådde i Rikull före den 21. juni. Den fuktiga luften kvävde människornas arbetslust, man väntade på hjälp från sitt gamla fosterland ehuru man visste att det arbetande folket även där led under kapitalisternas ok.

Efter den 21. juni förändrade sig stämningen i Rikull. Dock var det icke alla som glädde sig åt förändringen. Även bland den svenska minoriteten finns det efterblivna, i politiska frågor obevandrade människor som icke finner sig till rätta i det nya samhället. Lyckligtvis är deras antal icke stort. Intelligensen har redan hunnit orientera sig, i socknen arbetar EK(b)P lokalorganisation och EKNÜ lokalorganisation, arbetarnas flertal tillhör Lantarbete-förbundet. Intresset för upplysningsmöten är stort. Svenska minoriteten förstår att uppskatta den kommunistiska samhällsordningens förmån,

estlandsvenska arbetarna uppskatta arbetet som vår regering har utfört till bättre av deras läge. EK(b)P Rikull lokalorganisationens sekreterare är kamrat Arnold Meremaa. Vi besöker honom i hans "kontor" i Rikull herrgårds gamla spritfabrik.

"Hur är stämningen i Rikull?" fråga vi.

"Stämningen är nog bra. Det är bara några få som väntar på räddning norrifrån." Vidare berättar Meremaa om arbetet i Rikull lokalorganisationen och i ungdomsorganisationen och säger att arbetet är intensivt och intresset stort bland befolkningen.

Vi lämnar kamrat Meremaa och fortsätter till Rikull sockenstuga. Här är arbetet till genomförandet av agrarreformen i full fart.

"Räcker reserven till alla jord-önskande?" fråga vi.

"Det skall den nog" svarar ordföranden Aleksander Kliss. "Endast bildandet av nya gårdar ur överskotten är icke lätt."

När vi lämnar sockenstugan, möter vi en gumma.

"Undrar om jag hinna än?" frågar hon.

"Vart då?"

"Nä, jag ville få jord. Icke för mig själv, men jag har ju två söner. Två är var de borta, men nu kom de hem."

"Men mor ville ju flytta till Sverige, till sönerna. Nu äro de alltså

RIKULLS LANTARBETAREFÖRBUNDETS LEDAMÖTER. I första raden från vänster: August Töke, Alexander Kolberg, Josef Blomberg, Kristof Freimann. I andra raden från vänster: Arvid Schönberg, Joh. Ringberg, Oskar Koinberg och Joh. Staal.

hemma och mor har ändrat sina planer."

"Jag grät av glädje när de kom," säger gumman och torkar ögonen i förkläd. "Det är nog inte lätt för mig gamla människans att flytta hemifrån."

"Men om nu sönerna gå igen?" Gumman tiger en stund och torkar åter ögonen.

"Men icke längre jag" säger hon plötsligt. "Och icke heller pojkarna. Det är alltid så. Har de varit hemma en gång, vill de icke gå igen. Och om vi nu skulle få jord, behövs det ju

icke heller. Då fick de stanna hemma."

När jag cyklar tillbaka mot Rikull nybygge tänker jag: Hem? Fast gumman var svenska, ville hon icke lämna Estland, sitt hem. Det är icke lätt att lämna fosterlandet, att lämna jorden som dina förfäder ha odlat. Jorden är ofruktbar och stenig och ändå ålskar man den. Det är fosterlandets jord. Det är omöjligt att omplantera ett gammalt träd — då tvinar det bort. De som propagera omflyttandet till "det gamla fosterlandet" borde komma ihåg detta.

Den Stora Oktoberrevolutionens festliga 23-årsdag.

Hela landet förbereder sig till firandet av proletariats segerdagar.

Sovjet-Unionens arbetande folk stå framför de stora höstliga festligheterna till firandet av den Stora Oktoberrevolutionens 23-årsdag. Estniska arbetsfolket som i årtionden stödde under det kapitalistiska öket, har i år för första gången tillfälle att delta i dessa hela världs-proletariats helgdagar. Genom dessa festligheter får vi för första gången se segrarna över de borgerliga utögrarna och kapitalisterna.

På den Stora Oktoberrevolutionens dagar, 7. och 8. november år 1917 störtade arbetarna, böndernas och soldaternas beräpnade makt under ledning av Lenin och Stalin Rysslands borgerliga regering. Makten övergick till arbetarna, böndernas och soldaternas delegater. Den 7. november 1917. förkunnades i Smolnõi i Rådskongressens namn att makten tillhörde Råden. Samma natt mottogs dekretet angående freden och landet. Hela landet, fabriker, järnvägar och banker blevo folks egendom.

Det estniska arbetande folket lyckades få makten först 23 år senare, till följd av den 21. junis händelser. Med dess större hänförelse nå nu den Sovjet-Estniska Socialistiska Republikens medborgare firar den Stora Oktoberrevolutionens 23-årsdag, vilken började en ny tid i mänsklighetens historia. Vilken skapade möjligheten till uppbyggandet av en ny och bättre värld.

Enligt EK(h)P Centralkommitténs beslut bildades en huvudkommitté, vilken leder utförandet av den Stora Oktoberrevolutionens 23-årsdagens festligheter. Vid partikommittéerna bildas lokala kommittéer. I deras arbete delta fackföreningarna,

kommunistiska ungdomen, kommunalstämmans och det arbetande folks representanter. Kommittéerna utarbetar planer till utförandet av de lokala festligheterna. Kommittéernas sammansättning måste meddelas till EK(h)P Centralkommitténs agitation-propagandaavdelning senast till den 12. oktober.

Oktoberrevolutionens minnesfestligheterna äro det arbetande folks festdagar med anledning av segrarna över kapitalismen, därför begär det arbetande folket dem med stor festlighet. Alla arbetande folkslager, arbetare, bönder och intelligensen delta i den undantagslöst och med stor glädje. Därtill göras i friga förberedelser i fabriker, ämbetsverk, skolor och samlingslokaler i stad och land.

Föredrag i samband med Oktoberrevolutionens 23-årsdag anordnas från 26. oktober — 7. november. Festligheterna börja den 5. november med festliga sammanträden i Tallinn och i de större städerna. I Tallinn hålles sammanträdet i "Estonia" konsertsalen. Den 6. november anordnas sammanträden i företagen. Samma kväll genomförs i företagen de åt Oktoberrevolutionen ägnade festligheterna. I skolorna hålles den 6. nov. på eftermiddagen festliga sammanträden och samkväm. Oktoberrevolutionens demonstrationer såväl i Tallinn som i landsorten hålles den 7. nov. i dessa deltagar hela arbetande folket.

På landet börjar Oktoberfestligheterna och sammanträden den 6. nov. och fortsättes även den 7. och 8. nov. För att underlätta lokal-kommittéernas arbete har Folk-kommissariatet för Bildning redan utvalit passande skådespel. Dessutom utgives ett urval av passande sån-

ger för det arbetande folket att sjunga vid sina demonstrationer.

Med anledning av Oktoberrevolutionen utgives i festligt format och med motsvarande innehåll alla kulturpolitiska och litterära tidskrifter, såsom "Viisnurk", "Laeste Rõõm", "Pioneer" o. s. v. Teatrarna anordna Oktoberveckan med passande program, biograferna anordna Oktoberfestligheternas dekad och barnmorgnar. Konsertrupper bildas. I de större städerna anordnas den 7. och 8. november Oktoberrevolutionens festligheter med illumination.

I Tallinn anordnas festliga samkväm för konstnärer, lärare, m. m. i konstsolan och på tekniska högskolan.

I Tartu avhålls en dylik i universitetsaulan.

Gemensamt med skolorna, kommunistiska ungdomen och fackföreningarna anordnas barnmorgnar.

Den 16. oktober anordnas i Tallinn ett instruktionsmöte för propagandister med EK(h)P Centralkommitténs sekreterares tal över Oktoberrevolutionens 23-årsdag. Efter instruktionsmötet skickas propagandisterna till länsstäderna för att instruera de lokala propagandisterna. Läns- och andra större ortsmöten hålles 20. okt — 1. nov.

Med anledning av segrarna över de kapitalistiska undertryckarna bliva festligheterna till Oktoberrevolutionens 23-årsdag till en glädjefest utan lik för vårt arbetande folk. I fabriker anordnas socialistisk arbets-tävling till Oktoberrevolutionens 23-årsdagens ära. Kommunistiska ungdomen och pionererna, skolbarnen och lärarna göra sina förberedelser till ett värdigt firande av arbetsfolkets segerfest.

Tallinn skall bli modern storstad.

Nya stadsplaner utarbetas. Estlands huvudstad Tallinn skall förvandlas till en modern storstad. Man beräknar att dess nuvarande invånarantal på 160,000 inom 5 år skall ha vuxit till en halv miljon.

De nya planerna behandlas i en artikel i tidningen "Rahva Hääl", som uppger att alla hittillsvarande byggnadsplaner slopats medan nya projekt är under utarbetande. Inom ledande sovjetkretsar är man nämligen av den åsikten, att Tallinn har alla förutsättningar att bli en betydande hamn- och industristad.

Kärnan i det nya Tallinn bildar "gamla staden", som skulle bli oförändrad; trakten omkring densamma skulle uppdelas på följande tre områden:

1) rekreationsområdet, vilket även omfattar den stora parken Katarinental jämte strandområdet Pihla.

2) bostadsområdet, där stora blockhus kommer att uppföras och där alla större kontor och handelsföretag samt statsinstitutioner kommer att inrymmas;

3) industriområdet, där nya, stora fabriker skall uppföras.

Utanför det nya industriområdet kommer parkanläggningar och bostadsområden att byggas.

Trafiken i Stor-Tallinn kommer att helt omläggas. Mitt igenom gamla staden skall dragens en bred aveny, och från stadens centrum skall de olika kommunikationslederna utgå i solfjädersform. Under slottsberget skall en tunnel byggas.

801,2 miljoner till barnrika familjer.

Moskva, 12. 10. (Tass.) Under de första åtta månader av år 1940 utdelades i Sovjet-Unionen 801,2 miljoner rubel till mödrar av barnrika familjer.

Det finns familjer i Sovjet-Unionen, som redan har erhållit hundratals rubel till uppfostran av sina barn. Så har familjen Mihhalkin i Gorki oblast, som har 12 barn, under loppet av fyra år erhållit från riket 46.000 rubel. Bondkvinnan Tsuprina, i Vinnitsa oblast, har under loppet av tre år erhållit 23.000 rubel. Alltsedan januari 1940 utdelas sådana summor även bland barnrika familjer i Väst-Ukraina och i Västra Vit-Ryssland oblast, vilka nyligen förenades med Sovjet-Unionen. (ETA.)

Vad är socialism.

1. Från fantasi till vetenskap.

För över 400 år tillbaka skrev engelsmannen Thomas Moore en liten bok "Utopia". I den boken skildras människornas lyckliga och fria liv på en liten ö som heter Utopia. Landet och alla rikedomar som öborna producerade, voro gemensamma, voro kollektivt egendom. Bland öborna fanns det varken rika eller fattiga. Alla arbetade, sysslade med vetenskap och konst. Utopiöborna voro fullkomligt nöjda med sitt liv och saknade ingenting.

På detta sätt uttrycktes socialismens idéer för första gången i konstnärlig form.

Mänsklighetens bästa huvuden drömde om en sådan samhällsordning. Men under tidernas lopp förblev detta bara en vacker dröm. Människorna visste icke vilken väg som förde till ett fritt liv.

Utopisterna, liksom Thomas Moore voro övertygade om möjligheten att på fredliga vägar nå ett lyckligt liv åt alla. Det behövdes endast att

övertyga de rika, och allt gick av sig själv, tyst, lugnt utan blodsgjutelse, utan revolution. Detta voro "idealiska planer", men de hade ingenting gemensamt med verkligheten. De rika avstod aldrig frivilligt från sina förmån på de arbetandes bekostnad.

Utopisterna kritiserade det borgerliga samhällets livsformer, skildrade proletariats lidanden, talade om nödvändigheten att hjälpa proletariet. Men längre än till godvilliga önskningar kommo de ej.

Arbetarklassens stora lärare Marx och Engels påpekade för första gången att proletariet icke blott är en lidande klass. Detta förklarar Lenin: "Just dessa förnedrande ekonomiska förhållanden i vilka proletariet lever, driver det alltjämt framåt och tvingar det att kämpa för sin definitiva befrielse... Arbetarklassens politiska rörelse bringar arbetaren oundvikligen till den övertygelsen att han ingen utväg har utom socialismen." (Lenin 1. vol. s. 412.)

Marx och Engels hänvisade till

proletariats historiska andel som kapitalismens begravningsgrav och det nya socialistiska samhällets uppbyggare. Endast proletariet är dugligt att föra massorna till socialism, ty den klassen har en stor framtid: den är förbunden med ekonomins främsta form, med fabriker, verkstäder och större företag.

Proletariatet växer oavbrutet, utvecklar sig politiskt. Arbetsförhållanden i de större företagen tvångsarbete till allt tätare sammanlutning och organisering. Proletariats ekonomiska tillstånd gör det till samhällets mest revolutionära klass, eftersom det har ingenting än elände och bojor att mista i revolutionen.

Marx och Engels lärde proletariatet att arbetarna måste kämpa gemensamt mot kapitalister — undertryckarna. Arbetarna måste grunda sitt politiska parti som leder klasskampen in på revolutionens väg. Arbetarklassen måste samla alla undertryckta i städer och på landet och med våld — genom den proletariska revolutionen — störta den borgerliga makten, upprätta sin egen makt, sin egen diktatur, för att bryta de ex-

ploaterandes motstånd och bygga ett nytt socialistiskt samhälle.

På detta sätt förklarade Marx och Engels för första gången — i motsats till utopierna — att socialism icke är någon uppfinning eller drömmarnas fantasi, utan samhällsutvecklingens ovillkorligt resultat.

Från en dröm om mänsklighetens bättre framtid blev socialismen till läran om proletariats kamp och seger över kapitalismen. Tagande den läran till ledtråd, handlande efter Marxs och Engels revolutionära lära vilken utvecklades och fulländades av Lenin och Stalin utförde Sovjet-Unionens arbetarna och arbetande folket år 1917 den Stora Oktoberrevolutionen.

Segern över den gamla världen var icke lätt: det gjöts mycket av folks bästa och hjältemodigaste söners blod på inbördeskrigets slagfält och i kampen mot den inre kontrerevolutionen och mot den internationella kapitalismen. Sovjetfolket måste göra otroliga kraftanstängningar, avstå från mycket i den självlösa strävan att förvandla det övergivna landet till ett mäktigt och tekniskt förebildligt rike.

(Fortsättes.)

Nya summor till riksförsvaret i Sverige.

Stockholm, 12. 10.

(TASS.) Svenska telegrafbyrån meddelar att Svenska regeringen har krävt från parlamentet nya summor till riksförsvaret. För budgetåret 1941/42 har till Krigsdepartementet krävts 174 miljoner kronor. Nya miljoner har krävts till Sjöfartsdepartementet. Dessa gå till byggnader och krigsmateriel för flottan. Summor ha krävts även till bildandet av ett nytt luftvärns-regemente i Stockholm.

(ETA.)

I Sverige ransonering bestämd även på mjukt bröd.

Sveriges Livsmedelskommissionen har nu meddelat bestämmelser om den fortsatta regleringen av handeln med mjöl, gryn och bröd av råg eller vete.

Inköp i allmänna handeln av mjöl, gryn eller hårt bröd, som framställs med användande av råg eller vete får under tiden 21. september — 27. oktober, (andra ransoneringsperioden) för förbrukning i enskilt hushåll ske endast mot vissa kuponger.

Varje kupong gäller för inköp av 1½ kg. mjöl eller gryn eller 1 kg. hårt bröd.

Svenska jordbrukarnas läge är katastrofalt.

Stockholm, 12. 10. (Tass) Jordbrukarförbundet har vänt sig till Svenska regeringen med en anhållan, i vilken det heter, att genom den dåliga skörden har den svenska jordbrukarens läge blivit katastrofalt. Jordbrukets årsinkomst har genom missväxten förminskats om 375 miljoner kronor jämförd med den vanliga.

Förbundet kräver prishöjandet för jordbruksprodukter.

Spisarter rationeras i Finland.

Helsingfors, Måndag.

Spisarter och därav tillverkade produkter äro från 22. september beslagtagna och skall bli rationerade inom kort.

Kina fortsätter sitt motstånd.

Den 10. oktober firade Kinesiska Republiken sin 29-årsdag. Revolutionen mot den sekelgamla monarkin började natten till den 10. okt. 1911, medan republiken officiellt proklamerades först den 3. nov. 1911. Jüan Sikhai blev republikens förste president.

Med anledning av revolutionens årsdag vände sig Tjjangkajschek med ett upprop till folket och armén. Han betonar Kinas beslut att fortsätta sitt motstånd ända till landets fullkomliga befrielse. Vidare säger han, att Kina aldrig skall erkänna den s. k. nya ordningen i Ost-Asien. Beträffande det pågående kriget sade Tjjangkajschek att Kina nu trädde in i dess svåraste period men att läget ändå är bättre än år 1911, då revolutionen genomfördes.

Europas låga skörd.

Vichy, 12. 10. (Tass.) Efter det Internationella Jordbruksinstitutets uppgifter ger "Journal de Geneve" en översikt av sädesskörden i Europa. Enligt institutets uppgift är hela sädesskörden i de europeiska länderna i år 400 miljoner centner, d. v. s. 14% mindre än i fjor.

Som bekant var skörden i fjor medelmåttig. Alltså är skörden i år

den lägsta i Europa sedan år 1931. Läget blir komplicerat därigenom att Europa i år på grund av kriget förblir utan importsäde.

Lägst är skörden i år i Donaubäckens riken — i Bulgarien, Ungern, Rumänien och Jugoslavien. Dessa rikens skörd är 30% mindre än år 1938. Skörden räcker bara till deras eget behov. (ETA.)

Åland demilitariserats.

Den 11. oktober underskrevs i Moskva en överenskommelse beträffande Åland mellan Sovjet-Unionen och Finland, överenskommelsen träder i kraft efter underskrifvandet.

Finnska regeringen förpliktar sig att demilitarisera Åland, att icke befästa öarna och icke överlåta dem till andra rikens militära makter. Detta betyder också att varken Finland eller något annat rike får bevara eller uppföra någon inrättning vilken kunde begagnas till militära syften. Sovjet-Unionen har rättighet till uppehållandet av ett konsulat i vilket kompetens hör utom konsulatens vanliga funktioner även kontrollen över utförandet av överenskommelsens villkor. Skulle Sovjet-Unionens representant varsebli något som icke överensstämmer med överenskommelsen har han rättighet att begära en gemensam undersökning. Undersökningen utföres omgående av Sovjet-Unionens konsularrepresentant och Finnska regeringens fullmäktige.

Köttbrist i Danmark.

Danskarna får bara köpa en halv gris per hushåll i år att salta ned och leva på till julen. Och fransmännen skärper kötttransoneringen. Det ser litet underligt ut detta, att länder som förut flödat över av livsmedel börjar lida brist så snart de fogats in i det nya livsrummet.

Diktaturen i Frankrike.

Stadsfullmäktige i sex franska städer, däribland Lyon, Marseille och Toulouse, har berövats sina rättigheter. Deras funktion kommer att övertagas av regeringskommis-sarier.

Krigsområdet hotar utvidga sig.

Det i väster rasande imperialistiska krigets faser göra sig allt skarpare märkbar. Särskilt mycket har London lidit genom de tyska "hämndaktionerna", som det tyska överbefälet kallar sina bombangrepp mot Englands huvudstad. Ibland avtar dessa angrepp i styrka, men sedan insätter de med ny intensitet. Om den tyska taktiken meddelas, att de bombaderna Londons stadsdelar en och en. Antagligen hava de för avsikt att icke lämna en enda del av världsstaden oskadad av luftangrepp. De tyska flygplanen flyga i en höjd som uteslutar bombadering av endast "militära föremål."

England vinner, anser Strong.

Brittiska flyget bättre än det tyska.

Biträdande chefen för Förenta Staternas generalstab, brigadgeneral Strong, vilken återkommit från ett besök i Storbritannien, har för pressens representanter förklarat, att han tror att Storbritannien kommer att vinna efter ett långt krig. Han berömde särskilt det brittiska flygvapnet och betecknade såväl piloter som flygplan såsom klart överlägsna tyskarnas. I fråga om möjligheten av en invasion sade Strong, att ett invasionsförsök nu enligt hans åsikt icke kunde göras annat än med förkrossande förluster.

Nazifieringen av Norge.

Som väntat var blev resultatet av regeringsförhandlingarna i Norge att det nazistiska quislingpartiet kom till makten. Sedan stortingspartiet gått med på att likvidera regeringen Nygaardsvold och avsätta kung Haakon utnämnde den tyske gauleitern Terboven en regering bestående uteslutande av män från Nasjonal Samling. Därmed kom Quisling till makten även om han personligen tills vidare inte bekläder någon post i riksrådet.

Konsekvenserna av Nasjonal Samlings maktupphöjelse lät inte vänta på sig länge. Samtliga politiska partier med undantag av Nasjonal Samling blev omedelbart förbjudna.

Quislingpartiet saknar inflytande hos Norges folk. Vid det senaste valet samlade detta parti endast omkring två procent av rösterna och fick följaktligen ingen representation i de folkvalda församlingarna. Däremot tycks Quisling ha haft goda försänkningar i ämbetsverken och bland vissa kretsar inom den norska bourgeoisie. Därom vittnar bl. a. riksrådets sammansättning. I Quislings riksråd åter finns sålunda polischefen i Oslo, två professorer, en bankdirektör, o. s. v.

RÅGBRÖDET HAR BLIVIT DELIKATESS.

"Bara ni är snälla, ska ni låta ett stort stycke rågbröd efteråt." (Politiken, Köpenhamn.)

Kolproduktionen i Sovjet-unionen växer med stormsteg.

Moskva, Fredag.
(NP från Runag.)

I september har kolproduktionen i Sovjet-Unionen betydligt stigit. Den genomsnittliga produktionen per dag i september var 12.857 tons mera än i augusti. Donetsbäckenet nådde upp till en produktion av 7808 tons mera om dagen än i augusti månad. Först för en månad sedan börjades en arbetstävlan mellan Donetskolbäckenet och järnmalm-bäckenet Krivoirog. Det meddelas dagligen om nya produktionsseger från schackterna i Donetsbäckenet. Muzejimugol-Trustens 10 schackter levererade ca 40.000 tons kol mera än septemberplanen lydde på. Trusten Krasnoarmejskugol levererade över 10.000 tons kol utöver den av planen fastsatta produktionen.

100,702 anmälda arbetslösa i Danmark.

KÖPENHAMN.

Enligt officiella uppgifter utgjorde antalet registrerade arbetslösa 100.702, mot 91.806 i juli. Av de organiserade arbetarna är 17,8 procent arbetslösa, mot 9,5 procent under augusti 1939, då hela antalet arbetslösa utgjorde 56.327.

krigets förlängning och början till alla komplicerationer som medfölja ett långt krig.

Antagligen kände den tysk-italienska blocken detta, när den avslutade sitt militära förbund med Japan för att befästa sig mot överraskningar från USA.

Japans invasion av franska områden i Indo-Kina, hotet mot de holländska kolonierna i Ost-Asien visar tydligt nog att en ny fas börjar i grundandet av den "nya ordningen" i Ost-Asien.

En sammanstötning mellan de japanska imperialisterna och Amerikas kapitalister blir allt mera sannolik.

Det imperialistiska kriget hotar att utbreda sig allt mera och medföra nya lidanden till de meddragna folken.